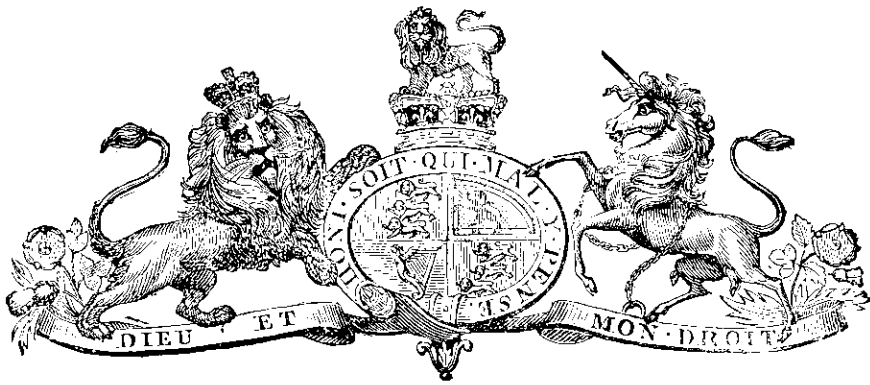

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, PEPUERE 17, 1898.

Tukunga Mana Whakahaere ki te Kooti Whenua Maori.

RANFURLY, Kawana.

OTA O TE KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawana, i Christchurch, i tenei te wha o nga ra o Pepuere, 1898.;

I reira:

TU ANA KO HIS EXCELLENCY TE KAWANA HEI TUMUAKI O TE KAUNIHERA I TAUA RA.

NOTEMEA e meingatia ana i raro i nga tikanga o tekiona tekau-ma-wha o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," ka whai mana whakahaere te Kooti Whenua Maori, ki runga ki nga whenua katoa e tau nei nga tikanga o wahanga tekau o taua tekiona tekau-ma-wha ra ki runga: Engari kaua e whakahaerea e te Kooti tenei mana ona kia puta ra ano i te Kawana i roto i tona Kaunihera tana kupu whakahau kia peratia:

A i te mea he whenua e whai mana pera ana te Kooti i runga, te whenua e mau nei te whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, a he mea tika kia whakamana te Kooti ki te whakahaere i taua mana pera:

Na, tenei, te Kawana o te Koroni o Niu Tireni, i runga i te kupu tohutohu, kupu whakaae hoki a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Koroni, ka whakamana nei i taua Kooti ki te whakahaere i taua mana ki runga ki taua whenua ra--ara ki te whakatau mehemea ranei i meingatia, kaore ranei i meingatia e te Kooti Whenua Maori taua whenua, tetahi wahi ranei o taua whenua i te whiriwhiringa i nga take, e te tangata e nga tangata ranei i whakaarohia nona no ratou ranei taua whenua kia puritia e te tangata e nga tangata ranei e whakaarohia ana nana, no ratou ranei te whenua, i runga i te tikanga tiaki mo etahi Maori kaore nei i whakaurua o ratou ingoa ki roto ki te tiwhikete o taua whenua; a ki te whakatau hoki kowai ma nga Maori (mehemea tena ano etahi) e tika ana kia whakawhiwhia ratou ki nga painga o te whenua o tiakina peratia aua, me te whakahau kia whakaurua aua Maori ki te pukapuka whakamana take, ratou tahi me nga tangata i whakaarohia no ratou te whenua, kia uru ranei hei whakakapi mo ratou mo etahi ranei o ratou, a mo runga mo enei tikanga ka ahei te whakakore te whakarereke ranei i te pukapuka whai-taketanga ki te whenua me te whakaputa i nga Karauna karaati hou, i tetahi atu pukapuka whai-taketanga hou ranei e tika ana kia mahia, mo te whakahaere ata ki runga ki taua whenua i nga mana whakahaere me era atu mana katoa e tau ana ki runga ki te Kooti Whenua Maori, i runga i nga tikanga o wahanga tekau-ma-wha o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894."

KUPU APITI.

TERA piihi whenua katoa, i roto i te Takiwa o Whanganui, 1,200 nga eka i roto, nui ake, iti iho ranei, e mohiotia ana te ingoa ko Pouwhakarua Nama I.

T. HAMER,

Mo te Kai-tuhitahi o te Kaunihera.

Kapenga whenua kia kaua e pangia e nga tikanga o Tekiona 117 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894."

RANFURLY, Kawana.

OTA O TE KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawana, i Christchurch, i tenei te 4 o nga ra o Pepuere, 1898.

Tu ana i reira:

KO HIS EXCELLENCY TE KAWANA HEI TUMUAKI O TE KAUNIHERA I TAUA RA.

NOTEMEA i raro i nga tikanga o tekiona wha o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1895," i meingatia hei Ture, ka ahei te Kawana i runga i te Ota o tona Kaunihera, ki te kape atu kia kaua e pangia e nga tikanga o te tekiona tahi rau tahi tekau ma whitu o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894" (ka kua i muri ake nei ko "taua Ture"), mo tetahi wa poto, wa roa ranei, i runga ano i nga ritenga me nga tikanga me nga here e ata whakaaturia ana i roto i taua ota, tetahi whenua, tetahi paanga, whai taketanga ranei ahakoa kei hea e takoto ana, e ekengia ana e te mana o taua tekiona; a ka ahei hoki ia ki te kape pera atu i tetahi whenua mo te taha anake ki te tangata kei a ia e riihi ana taua whenua, mo tetahi atu tangata ranei e noho whai-tikanga ana i runga i tetahi whenua kua whakapaia e ia, kua utua ranei e ia he moni ki nga tangata Maori no ratou taua whenua hei riihi hei hoko ranei i taua whenua i mua atu i te mananga o taua Ture: Engari kaua te ota a te Kaunihera i whakaputaina i raro i nga tikanga o tenei tekiona, e whai